

Stomikirurgi steg for steg

«Man får ikke de riktige svarene – fordi man ikke er i stand til å stille de riktige spørsmålene – før etterpå»

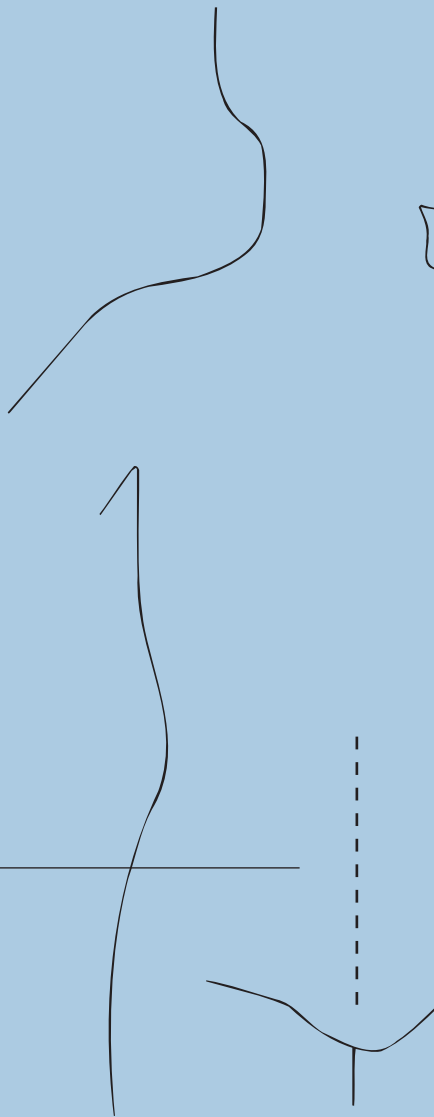
Rikke, 27 år, ileostomioperert.

Introduksjon

De fleste blir overrasket over hvor omfattende en stomioperasjon er, og mange føler seg usikre på hva de vil våkne opp til etter operasjonen. Derfor har vi laget denne brosjyren som tar for seg de anatomiske aspektene ved stomikirurgi. Vi håper den kan bidra til større kunnskap om operasjonen og hjelpe deg til en bedre forståelse av hva legen og sykepleieren snakker om.

Ordet stomi kommer fra gresk og betyr åpning eller munn. Stomien konstrueres kirurgisk ved at en liten del av tynn- eller tykktarmen ledes ut gjennom en åpning i bukveggen. Stomien er den delen som synes på hudoverflaten. Kroppens avfallsstoffer, urin eller avføring, skilles ut via stomien og må samles opp i en stomipose. Det er mange grunner til å utføre stomikirurgi, men det blir alltid gjort for å bedre din nåværende situasjon.

Suturrekke

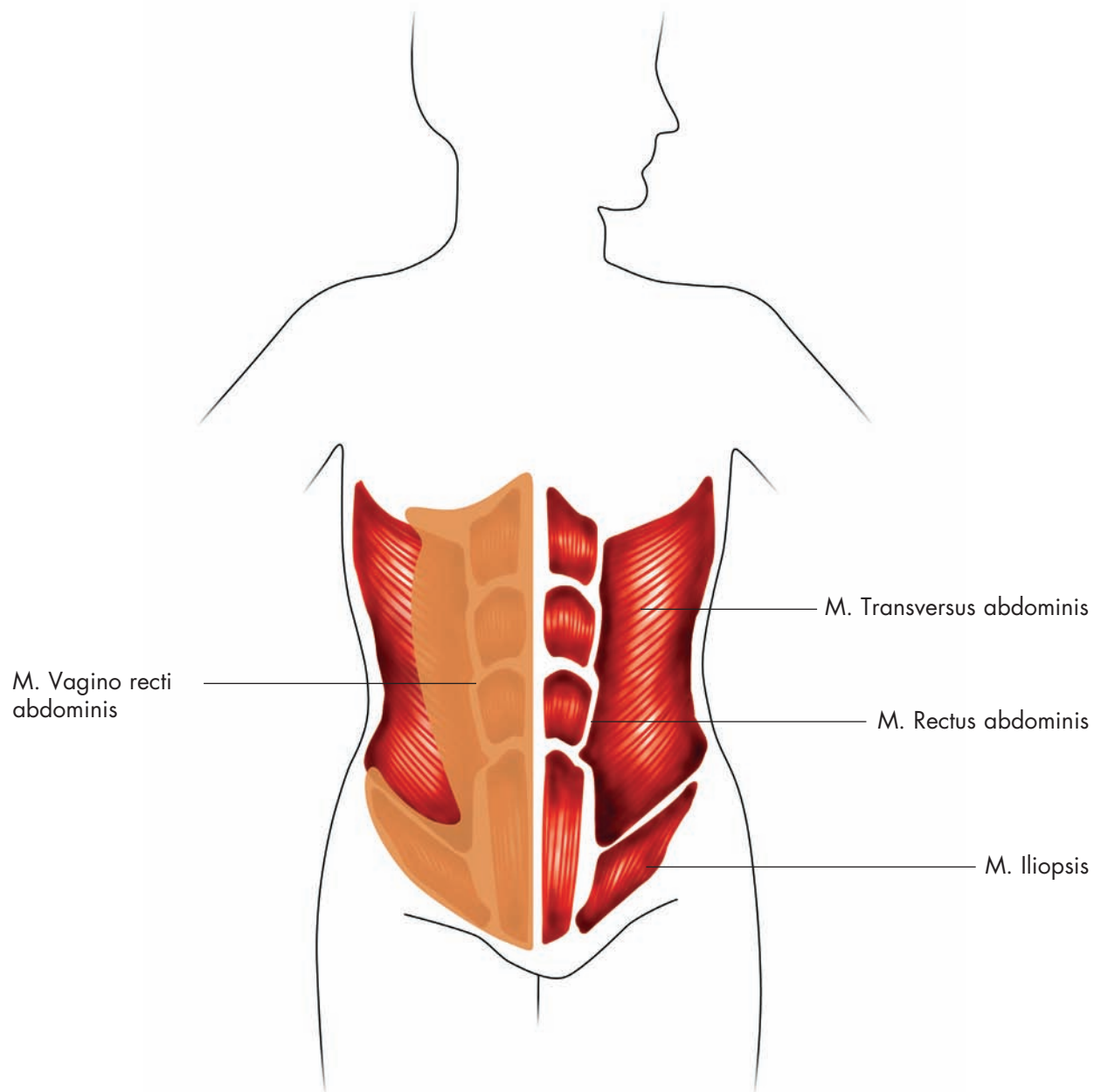

Bukveggen

Bukveggen strekker seg fra bunnen av brysthulen til bekkenbeinet.

Under huden ligger fettvevet, bindevevet og de overfladiske bukmusklene. Det er disse musklene som gir bukveggen støtte. Navlen og kirurgiske arr utgjør noen av de svakeste punktene i bukveggen.

Musklene i bukveggen

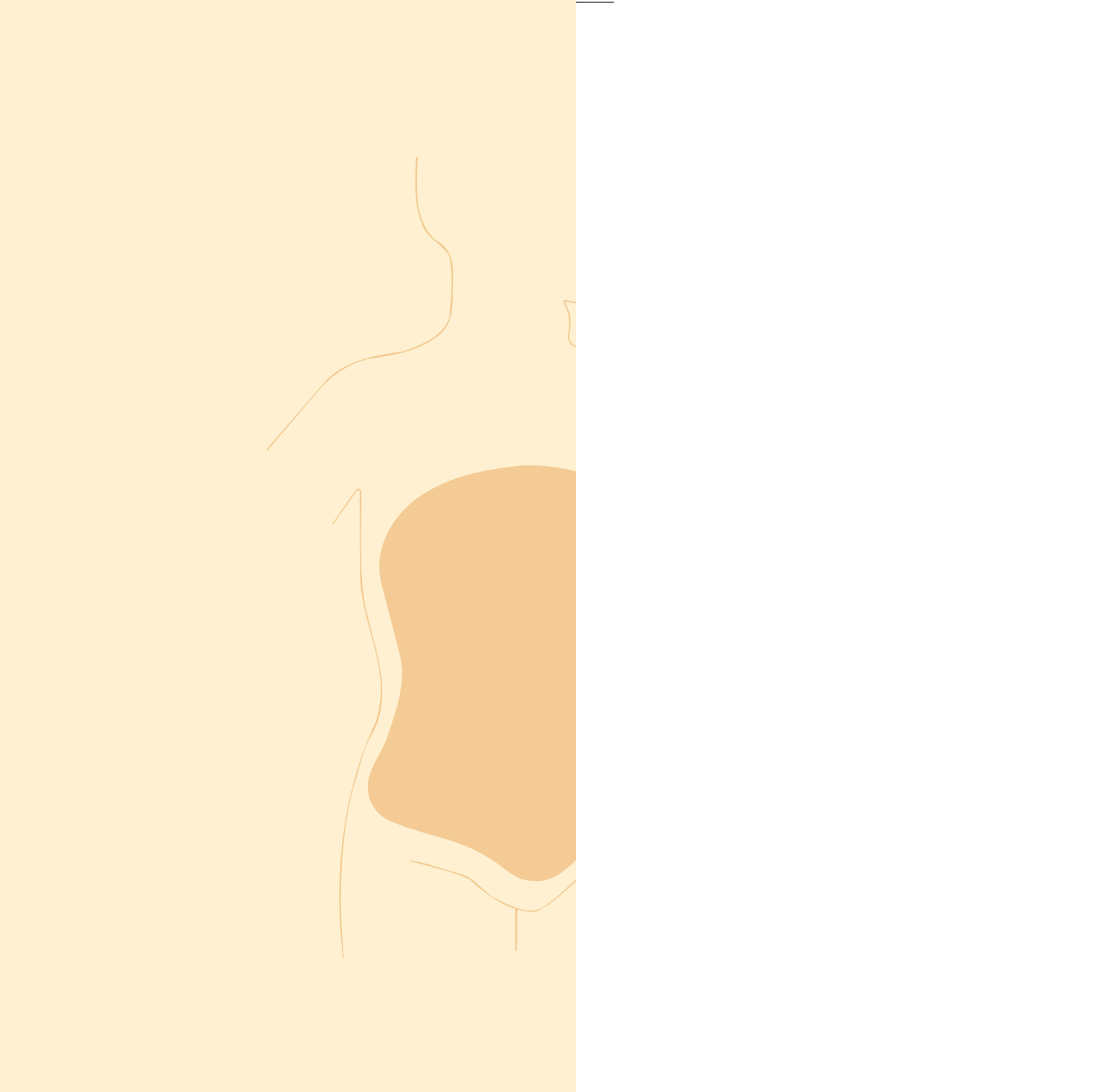
Fordøyelsessystemet

Fordøyelsessystemets oppgave er å fordøye mat og skille ut avfallsstoffer. Systemet består av munn, spiserør, magesekk, galleblære, bukspyttkjertel, lever, tynntarm, tykktarm og endetarm.

Også tilstøtende organer hjelper til med fordøyelses- og oppsugningsprosessen.

Tarmkanalen kan sammenlignes med et langt rør mellom munn og endetarm. Maten kommer inn i kroppen i den ene enden av kanalen – den blir svelget, fordøyd og sugd opp av fordøyelsessystemet – før avfallsstoffene til slutt blir skilt ut i den andre enden. Næringsstoffene suges opp av tynntarmen, og her er innholdet flytende. Avfallsstoffene skilles ut i tykktarmen. Tykktarmen trekker også ut væske fra avfallsstoffene, som deretter får en fastere konsistens.

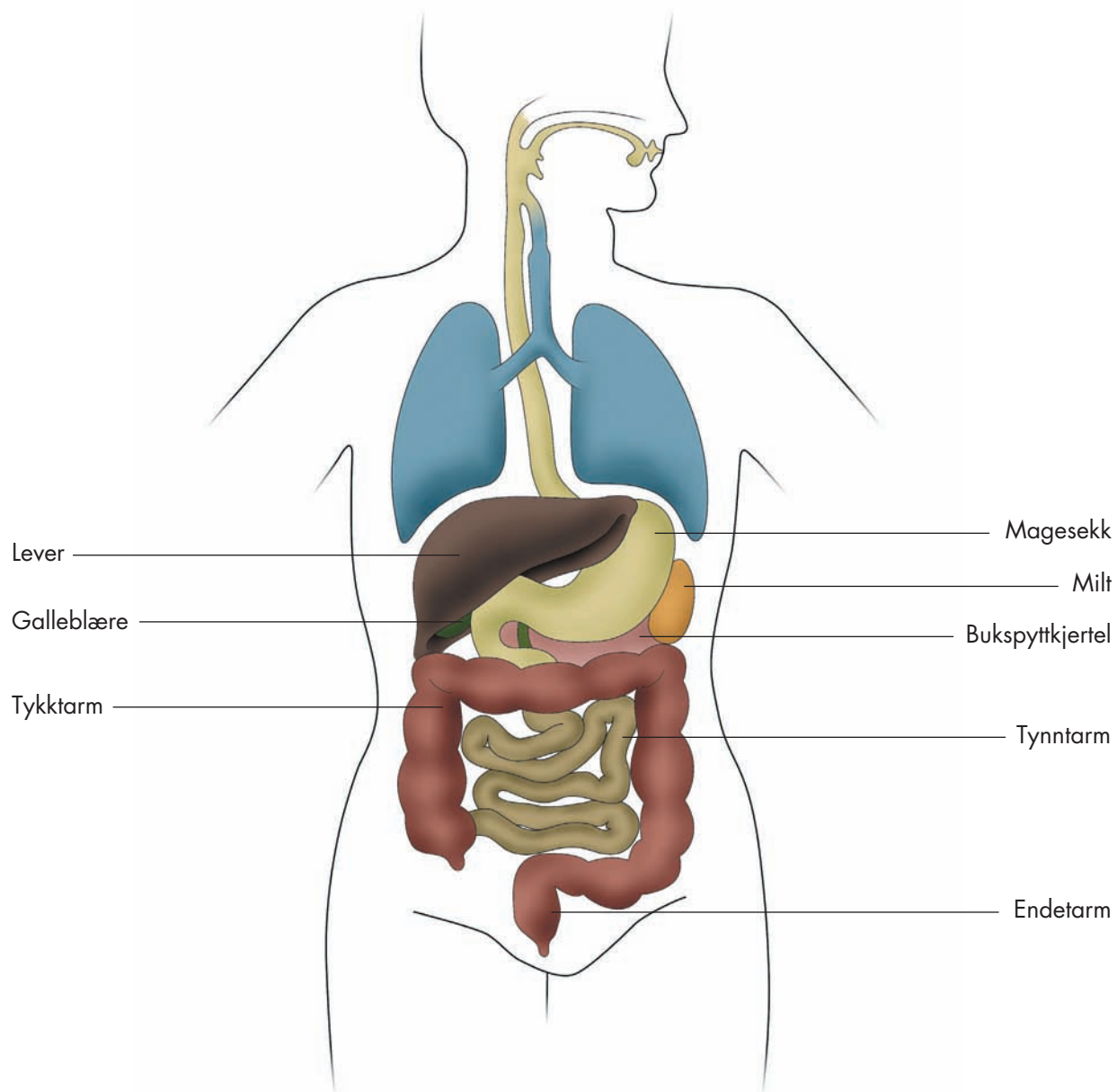
Det er derfor stomi på tynntarmen (ileostomi) fører til flytende/grøtete avføring, mens en stomi på tykktarmen (colostomi) fører til fastere avføring.

Bukhinnen

Bukhinnen er en membran, en fleksibel hinne som holder de ulike delene av fordøyelsessystemet på plass og leder nerver, blodårer og lymfekar til organene.

Fordøyelsessystemet

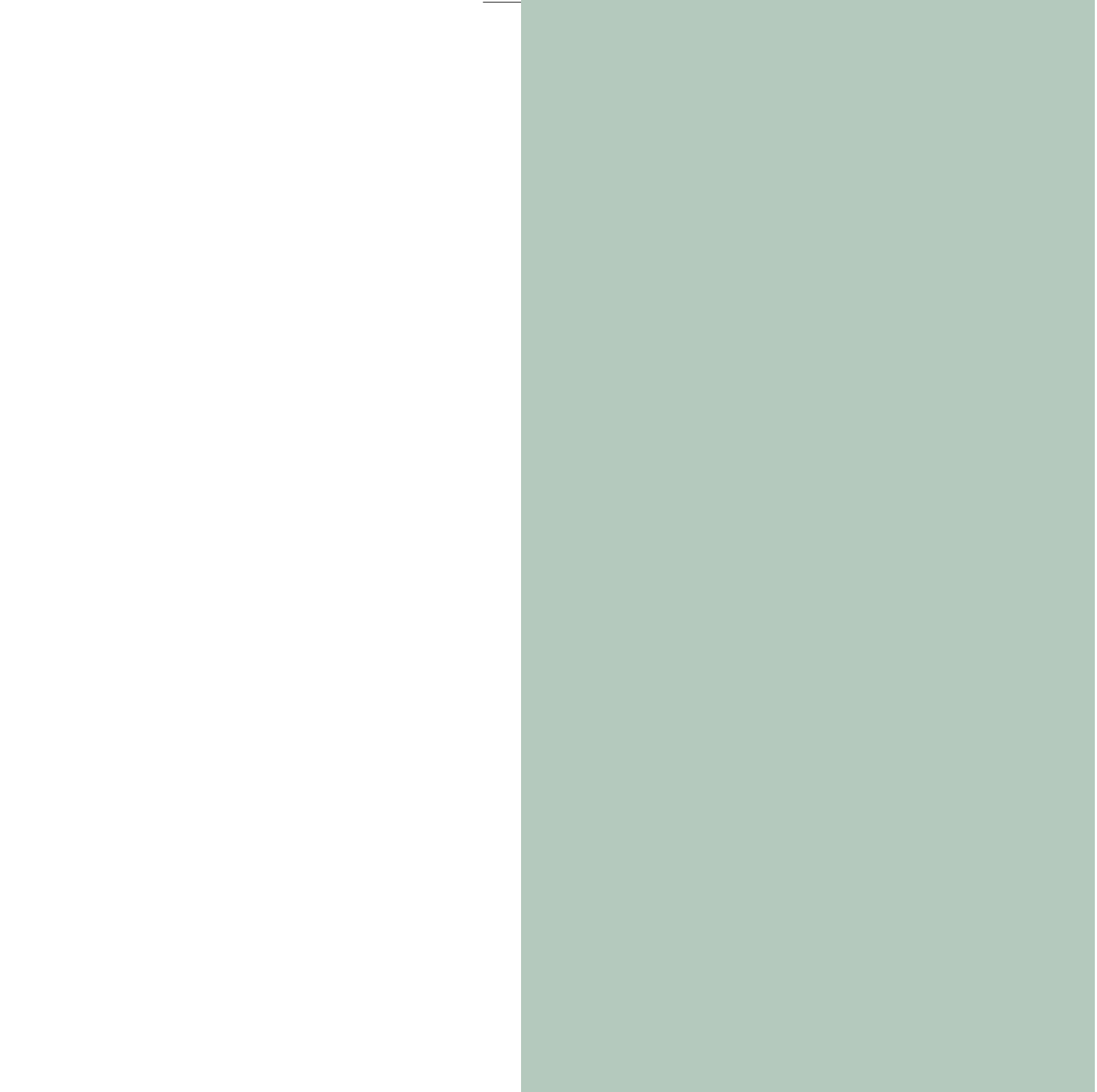

Urinveiene

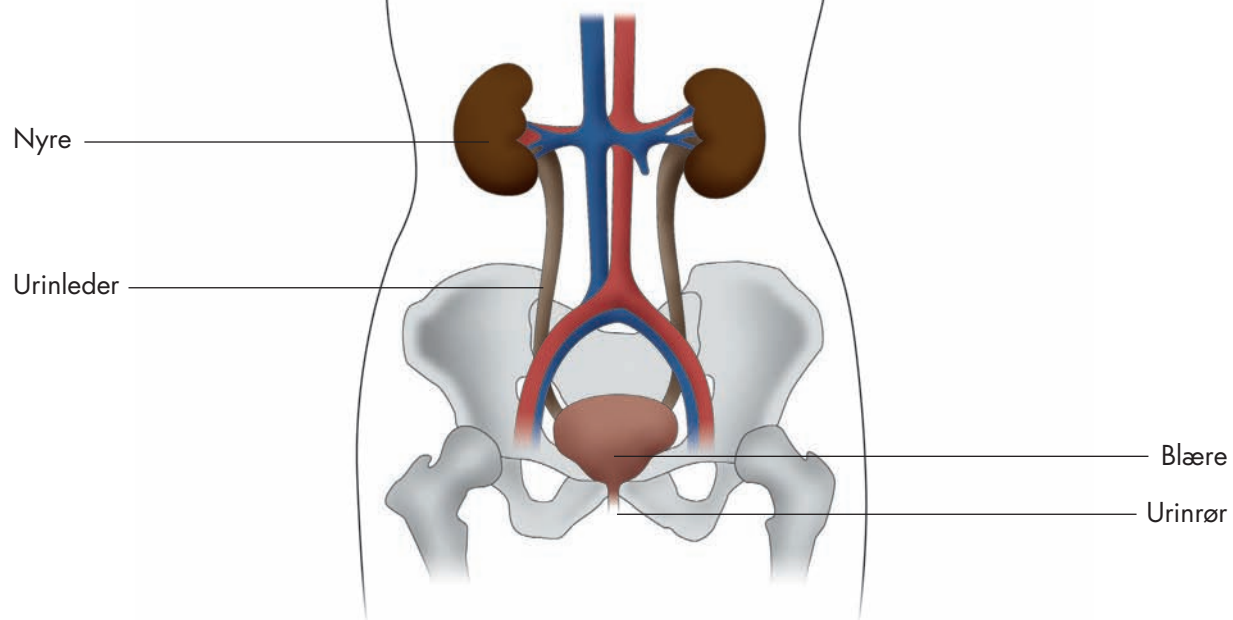
Væsken som suges opp fra avfallsstoffene i tarmen går til urinveiene. Nyrene og urinlederne danner de øvre urinveiene, blæren og urinrøret de nedre. Væsken skilles ut i flere trinn: Først skiller nyrene ut overflødig væske, samtidig som de regulerer syre-/basebalansen og væske-/elektrolyttbalansen. Deretter transporteres urinen via urinlederne til blæren, hvor den lagres før den på et passende tidspunkt slippes ut via urinrøret.

Etter konstruksjon av en urostomi, blir urinen utskilt fra kroppen via stomien. Urostomien lages av et stykke tynntarm.

Urinveiene

«Ingen fortalte meg om arret.»

Anne, 50 år, colostomioperert

Plassering av stomien

Kirurgen og stomisykepleieren vurderer plasseringen av stomien din nøye med tanke på at stomiposen skal sitte godt – uansett om du sitter, står eller går. De vil så langt som mulig unngå beinfremspring som hofte og hoftekam, samt navle, arr, hudfolder, livlinjen og områder som er utsatt for friksjon. Det er også viktig at du skal kunne se stomien og bevege deg ubesværet. Dessuten tar de hensyn til livsstil, kroppsfasong og eventuelle hudsykdommer.

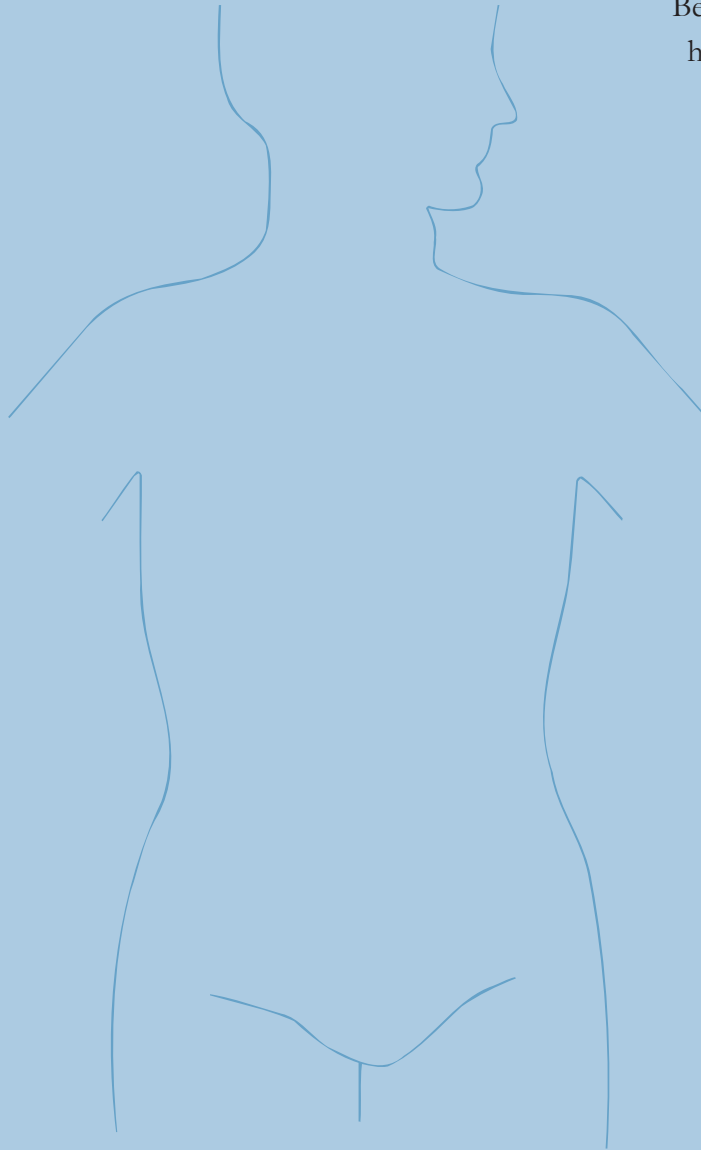
Hvordan ser stomien ut?

Stomien er rød og fuktig, med samme farge og overflate som innsiden av munnen. Den kan stikke et par cm. ut av eller ligge i hudplan. Man har liten eller ingen følelse i stomien og man kjenner ingen smerte ved berøring. Ettersom stomien inneholder mange små blodårer kan den lett begynne å blø hvis man skrubber den (for eksempel under vask) – dette er helt normalt. Stomien vil være ganske hoven like etter operasjonen, men vil vanligvis krympe i størrelse i løpet av de første 6–8 ukene. Vær oppmerksom på at stomiens utseende varierer fra person til person.

Stomiplassering

Be sykepleieren om å vise deg
hvor stomien blir plassert og
hvor arret vil komme.

Dedicated to Stoma Care

Dansac utvikler kontinuerlig nye løsninger basert på tilbakemeldinger og ønsker fra stomiopererte og stomisykepleiere.

Vi ønsker å skape dialog og bryte ned fordommer.

Derfor samarbeider vi med mennesker over hele verden som arbeider med stomi. Vi håper informasjonen vi samler inn kan komme stomiopererte og deres familier til gode.

Tilrettelagt til norsk av stomisykepleier Torill Olsen